

bil ponosen, častiželján deček; on bi vže pokazal očetu, da je za kaj, mislil je sam v sebi ter ležéč v mehkej travi premišljal, kako bi očetu pokazal, da je za rabo. — Prišla mu je dobra misel. Nakrat poskoči s svojega ležišča ter koraka proti domu. Pred vrati postoji in posluša. Notri je vse tiho. Oprezno stopa po škripajočih lesenih tléh v veži. Pri odprtih kuhinjskih vratih ugleda deklo, ki je zadremala poleg ognjišča. Nihče ga ne opazi, ko stopi v sobo. Tú odpré očetovo omaro za orožje. Nekako čudno ga pretrese, ko ugleda puško pri puški; da so vse nabite, to mu je dobro znano. Vzame si jedno, o katerej se mu zdi, da je njegovim močém najprikladnejša, vrže torbo preko rame, v katero ni imel dati drugega, nego kosec kruha in sira, ter se zopet tiho splazi iz hiše.

Počasi stopa deček s svojim bremenom mej visokimi debli. Včasih potegne sapica skozi vejevje, kričé odleti črni vran z drevesa, na mladega lovca pa se vsuje iglovje raz vitkih jelk in košatega borovja. Na mestih, kder se je vrinilo listnato drevje, drzno se meroč z večino iglovja, zašumelo mu je velo listje pod nogami — a vse to njega ne plaši. Gozd je logarjevega dečka kraljestvo; v njem pozná vsako stezico, vsako drevo, vsako mahovito skalo — celó ptičji glasi so mu znani. Natančno vé pot do svojega cilja, da-si mu je ne kaže nobena uglajena stezica. — Pred leti je večkrat pohajal ta kraj s svojo ljubo sestríco. Njiju igrišče je bila gózdna golina, na katero je sedáj dospél po jednournej hoji. Bujna rast, katera okrožuje ta kraj, diči ga vse poletje. Sedáj je gól in samóten. Po večkrat je Vrban s svojo sestríco ležal tú v zakritji ter skozi gosto grmovje opazoval divjačino, ki je hodila k studencu pit. Tudi danes je legel na isto mesto, ali z drugačnimi nameni, nego takrat. Ni dolgo in skozi vejevje se pridrvi brzih nog lep, mlad srnjak, opazujoč z bistrim očesom kraj, katerega je vže tolikokrat brez vse nevarnosti obhodil. Za trenotek samó vzkípí dečku srcé v divjej, tajnej radosti in vzburjenosti — nató poméri in strel poči. Zvesta mu je roka, zvesto okó. Samo jedenkrat se vspné srnjak k višku in takój na to se zvrne mrtev na tla. — Vzburjen od divjega veselja hiti mladi lovec k svojej žrtvi ter se nagné čez njo. V tem trenotku ga zadene pogled iz rjavih očij lepe živali — in ta pogled mu pretrese srcé — to je oni žalostni, proseči pogled, s katerim ga je pogledala bolna sestríca, ko je zadnjíkrat sedel ob njenej posteljici. Mlademu lovecu vzkípí srcé — še jedenkrat se nagné k pojemajočej živali — in glej! — v osteklenelem očesu se blestí — sôlza. Z glasnim vzkrikom se spusti deček k umirajočej živali.

Vrban ni postal lovec. Bil je to prvi in zadnji srnjak, ki ga je ustrelil. Pôsel logarja je prepustil po očetovej smrti starejšemu bratu, a sam si je postavil lično hišico ob cesti, ki pelje k belopečkim jezerom.

Poslovenila J. M.

V božjem imenu!

(Povestica; spisal Fr. G. Podkrimski.) = *Prekan*

starodavnem slovenskem mestecu K., ki se razprostira po visokej skalovitej planoti, ob katere strmém vznožji šumi zelena Sava in goní mlinska koleša, živel je jako premožen trgovec z mešaním blagom. Liparjeva prodajalnica

je bila vsak dan, bodi-si ob petkih ali svetkih, polna ljudij; Liparjevo bogastvo se je torej množilo od dné do dné.

Trgovce Lipar je imel jedino hčerko Netiko. Bila je Netika dobro deklè, lepo rdečih lic; imela je svitlo-plave lase, povite v debele kite in drobne modre oči, ki so spominale na drobne cvetove spominčice kraj potoka. Kdor je Netiko le videl, moral jo je ljubiti, ker na njenem ljubeznivem obrazku sijala je plemenitost njenega srca. Ker jej je mati vže zgodaj umrla, morala je ona prevzeti vsa gospodinjstva dela in skrbeti za očeta in pòsle. Vsako jutro, predno so odprli prodajalnico, hitela je v cerkev sv. Kocijana k božjej službi. Iz cerkve prišedši je pomagala očetu pri trgovini, a na večer je šla z očetom na izprehod ali se je pa zabavala s kakim drugim primernim delom. V svojih otročjih letih je obiskovala deklisko šolo pri č. gg. materah Uršulinkah v Škofjej Loki ter se ondù naučila ne samó materinega jezika, nemščine in francoščine, ampak tudi igranja na klavirji. Priučila se je pa še nekaj drugega, kar je bilo Netiki večje vrednosti, nègo vse drugo; da vam naravnost povem, priučila se je pobožnosti. Vsako delo je pričela s kratko molitveco in ga tudi zvršila z molitveco. — „V imenu božjem!“ — bilo je njeno gáslo, katero je vpletala v svoj govor, opominjevanje, ukazovanje in tolažbo. Če je šel oče na večer iz dóma in jej želel: „Lahko noč!“ tedàj mu je odgovorila: „V imenu božjem, lahko noč!“ — In če so jej po noči hudobneži okradli vrt njenih najlepših cvetic, porosilo se je njeno modro oko, a jezila se ni, le vzdihnila je: „V imenu božjem!“

Očetu ni ugajalo to hčerkino gáslo; bilo mu je celó zoperno. Večkrat je nejevoljno godrnjal in dejal, da so te Netkine besede sama nespamet, nič drugega. Ali Netika ni opustila te svoje lepe navade, ki jo je opominjala na óna presrečna mlada leta v samostanu.

Trgovina pa je, kakor znano, jako nevarno podvzetje; najimovitejši trgovec postane lahko čez noč prosijak. In res! prijatelju prodadò nenadoma vso njegovo imovino, velik dolžnik pobegne in odnese s seboj preko morja znatno vsoto nepoplačanih dolgov, upnik zahteva, da se mu posojeni novci takój vrnejo, drug trgovec začne prodajati ceneje, ob kratkem rečeno: prej premožni Lipar je tičal nakrat do vratú v dolgovi.

Netika je kmalu zapazila, kolike skrbi tlačijo ljubega očeta, kadarkoli pogleda v veliko trgovsko knjigo; kako bled in prepaden hiti od prijatelja do prijatelja in kako malobeseden se vrača od njih domóv. Tiho je molila k Bogu, da bi odvrnil nesrečo od hiše.

„Oče,“ dejala je nekega dne, ko ga je videla zopet vsega zamišljenega sedeti pred veliko kòpo knjig in računov, — „oče, ali res ni nobene pomoči več?“

Oče vzdihne, pogleda srpo v daljavo ter natihome reče: „Nobene, ako Bog ne pomaga!“ — Od skrbij si grize ustni in vleče svojo dolgo brado na vse strani. Netika odhiti v svojo gorenjo sobo ter se vrne z vrečico od sivega platna. Vrečica je bila polna — samih svetlih zlatov.

„To mi je podarila mati na smrtnjej postelji, da bi imela kdaj za doto! Ali vam bode to dosti, oče moj ljubi?“

Lipar kar osupne, ko strese lepo število zlatnikov na mizo, šteje in šteje, naposled zmaje z glavo ter reče: „Ni dosti!“

Sedaj seže hčerka v žep in položi pred očeta staro hranilnično knjižico, ki jo je podedovala po svojej krstnej kumi. Oče zdaj hitro prelistuje knjigo. Čelo se mu zjasni ter reče: „Skoraj bi bilo zadosti, ali . . .“

Veselo steče Netika zopet v gorenjo sobo. Ko se povrne, položi na dolžno knjigo tri pare krasnih uhanov, dve veliki zaponi z dragimi kameni, štiri težke srebrne in zlate zapestnice, svoj dijamantni prstan in — poročni prstan svoje pokojne matere.

„Dosti bode!“ — vzklikne sedaj Lipar veselo ganen. Ali še je mogoče, da se ta nesreča za naju ne konča ugodno. Ali si pripravljena, da si potem z rokami kruha služiš?“

„V imenu božjem!“ — dejala je Netika. A oče ni bil več nejevoljen pri teh besedah. Pristrčno objame in poljubi svojo dobro hčerko ter reče s solzami v očeh: „Dà, dà, bodi vse v imenu božjem!“

Liparju in Netiki se je posrečilo odvrniti pretečo nevarnost. S podvojeno pridnostjo in štedljivostjo sta razgnala hudourné oblake in danes jima sije zopet solnce sreče. — A stari Lipar, ki posebno rad vidi, če mu jezdijo nagajivi vnučki po kolenih, otroci srečno omožene Netike, sedaj še sam vedno pravi: „V imenu božjem!“ —

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XI.

Takój ónostran ceste od nas so stanovali Novakovi. Takrat še niso imeli sedanje visoke, zldane hiše in stanovali so v lesenej hišici z majhnimi okni. Dobro se še spominjam ónih okenc, skozi katera bi komaj glavo pomolil in katera so bila zagrajena z drobnimi šibicami, kakor kletka, ker je bila takrat taka navada, da so si okna prepletali. V hiši je bila ogromna peč, ki je zavzemala malo ne polovico prostora, a okolo po stenah so visele zamazane in zarujavele slike svetnikov, slikanih na steklo na jako priprost način. Tù sta bila sv. Jurij in sv. Martin na belih konjih z veličastno grivo; tù je bil sv. Florijan, kateri je gasil ogenj z mnogo večjo golido, nego so bile one hišice, ki so gorele; tù sta bili sv. Barbara in sv. Katarina, tù je bila naslikana poslednja sodba z angeljci, ki so imeli tehtnice v rokah, na jednej strani je bil rudeč ognjen pekel z gróznimi pošastmi, a na drugej rajska nebesa, naslikana kot velik grad; v katerega so hitele pobožne množice, tù je bilo še mnogo drugih slik, katerih se pa ne spominjam več tako dobro. Toda kaj vse to pripovedujem, raje naj povem, da so imeli pri Novakovih malo večjega dečka od mene — zvali so ga Tineta — s katerim sva si bila velika prijatelja, in ravno zaradi tega sem po večkrat skočil tjà k Novakovim, da se z njim malo poigram in poskačem.

Tine je bil morda leto, dve starejši od mene, a pasel je tudi on kakor jaz živino, le v tem sva si bila različna, da je on pasel dva vitoroga vola, dve kravici